

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolvas szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám. Telefon 55.
Hirdetések árszabály szerint számítanak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlár sora 30 fillér.

Párbaj ellenes liga.

Zombor, 1905. június 7.

(K) Azok, kik a lovagiasságot nem ököllet, hanem a szellemi mérték ideális mutatójával mérik, már 2 vagy három éve foglalkoznak a párbaj ellenes liga megalkotásán.

A nemes és minden tekintetben a közérkölciséggel foglalkozó akciónak a vezetői egyől-egyig agilis emberek, akik mögött nem torlódt össze a rendezellen ügyek halmaza; sem nem felkeltette be személyöket a lovagiltanság.

Mindannyian sangvinikus lovagok ök, a szó szoros értelmében is.

A moral vezető fonala kalauzolja öket, úgy a politikai életben, mint a társadalomban.

Az a fáradságos két év, amelynek minden napjára egy-egy gyümölcs esik, folytonosan növeli, erősíti a fáradozás tözs fáját.

Ma már az egész művelt világ valóságos örömmel üdvözli azt az erős elhatározást, amelynek reformatoraira kezdelben a »félelem« és a »kibujás« epitetonját kenték.

Hála Istennek! Végre olyan szerencsés helyzetben leszünk, hogy elmondhatjuk, hogy nálunk is megalakult az igazi lovagiasság és meghalt a barbár lovagiasság.

A párviadalban elhunyt szerencsétlenek esete, lassanként felrázza a kóros álmú betegeket és megteremti azok gárdáját, akik lépten nyomon hirdetni fogják a bestiális vérengzés kárhazatos voltát. Így van ez helyesen!

Addig azonban, míg a városok szintén erővel és küzdelemmel nem csoportosulnak a »központhoz« — addig erkölcsi győzelemről szó sem lehet.

Hogy pedig örökre elfeledhessük, ezen minden tekintetben, de különösen erkölcsi szempontból utálatos lovagiltanságot, bizony nekünk is dolgoznunk kellene. A munka nem is volna olyan nehéz! Zombor városának intelligens elemei szemeljenek ki egy mindenben korrekt, erre való embert, aki kezébe véve az ügyet, szólítsa fel társadalmunkat, hogy iratkozzék be a helyi ligába, amely

természetesen a pestihez sorakoznék. Így mi is tennénk valamit, így mi is megkoszoroznánk a szép elvet és kedvet ruytánók a vezető férfiaknak.

Merem állítani, hogy futó tűzként csatlakoznának hozzánk más városok is. Nem szolgálna-e örömmünkre, hogy megkönnyitenék azok munkáját, akik nem kímélve a fáradságot, nem is annyira értünk, mind inkább fainkért dolgoznak?

Ne vessük meg a vívást, mert kétségtelenül a legszebb sport; a legjobb testedző; de forduljunk el utálattal attól a vívótól, akinek kardját idegen vér festi meg.

Éreztesük ezekkel szemben a társadalmi kiküszöbölést.

Nézzük azután csak a helyi eredményt, azt látjuk majd, hogy ezek az urak többet fognak törődni a társadalommal, mint a lovagiassággal.

Eppen most adta ki Dessewffy Arisztid a párbaj ellenes brosuráját, amely éppen most Keglevits esetét véve is aktuális.

A brosurra megszívlelésre méltó nemcsak nekünk férfiaknak, hanem a hölgyeknek is, akik a legtöbb esetben névtelen faktorai a bárbajnak.

Igy szól könyvében Dessewffy a hölgyekhez:

»Férfiak alkotják a törvényt; nők a szokásokat, erkölcsöket! Ne tartsák hölgyeim érdekes embereknek a párbajozó férfiakat, ne gyönyörködjenek a fölklötölt karddal sáfáló fiatal óriásokban és ne övezzék nimbussal, tekintélytel a már több embert öltfélelem és gáncs nélküli lovagokat. Ellenkezőleg, éreztesék velük ezentúl, hogy a férfiuban is többre bicsdülük az erkölcsi bátorságot, a pusztá fizikai bátorságnál.

Éreztesék, hogy a férfi jellem kiválóságát a virilitásnak, a szellemnek és morálnak magasabb mértékével mérlegelik.

Éreztesék, hogy a durva ököljogot, a mely sokszor csak alantós boszúnak, s olykor csupán üres hivalkodásnak áll szolgálatában, lovagiasnak látszó formában is elítélik s megvetik.

És az önök vétője, hölgyeim az igazán lovagias férfiakra hatásosabb lesz minden önönérzet sarkalta szenvedelemnél, minden lételes törvény szigoránál!

Mennyire igaza van!

Mindig lejjebb.

Sok vásárt láttunk már Zomborban. Láttunk jobb időkbén is, láttunk nyomasztóbb körülmények között is, de a hivatalnok miniszterium órájában csak egyet, s ez a múlt vasárnapi vásár volt.

Mintha csak az idők intő jelét akarná mutatni az a nép sokadalom, amely vásár napján itt is, ott is tömegekben verődött össze, hogy elpanaszkodhassa valakinek helyzetét könyörtelenségét.

Hát csakugyan olyan fagyasztó lenne a körülmény ebben a kánikulai melegben.

Az! Még pedig sorvasztóan könyörtelen. Vannak, akik a belpolitikai élet chaosának tartják a jogerővel telt fekete felhők ijesztő fenyegetését, amelyeknek lábai már már a földig érnek.

Vannak, akik dologtalanságnak tudják be az egyesekre oly nehéz súlyként nehezédő szegénységet.

Melyik a kettő közül az igaz? Melyik teremtette hát meg ezt a szerencsétlen helyzetet.

Nem tudjuk!

De az bizonyos, hogy a politika is sokban hozzájárul a megkötöttségünkhöz. Az bizonyos, hogy sokban megkötötte a haladás kerekét. De kárhazatosnak még nem lehet, mert a küzdelem eredményét még nem tudjuk — s ki tudja, hogy nem-e jobbat hoz a jövő?

Én azonban a munkás nép szegénységének okát egészen másban, a munkásokkal való nem törődésben lelem.

Ha egy gazdag arisztokrata előtt beszél valaki szegénységről, az csak nevet e vizió fölött. Persze, mert ura a tőkének. Sőt annyira megy, hogy amikor pénzét rejtgetni odahaza nem meri, ahelyett, hogy gazdaságilag igyekeznék tőkével a haza felvirágztatását előmozdítani, elmegy s a csekélyke 3½ % kamatért takarékpénztárba viszi pénzét.

Kereskedelemről, vállalatok létesítéséről, gazdaságunk előmozdításáról vagy nem mer gondolkozni, vagy pedig fél.

Mondja csak valaki az ilyen urnak, hogy a messze földön híres és mézzel áldottnak hitt földön, milyen nagy a szegénység? . . .

Mondja csak ezeknek a kényes arisz-

tokra látnak, hogy ugyan néznek csak be egy egy munkás lakásába, ahol a munkától összetört testnek alig van valamit magához venni! Különösen ebben a folytonosan fokozódó drágaságban.

Azt mondják ezek az urak „Ja! Tessék dolgozni“ és „Tessék munkálkodni“. Nem gondol azonban arra, hogy ő sohasem dolgozott, hogy ő aranyos keletésű és selyem párnás ágyban látta meg a nyomorult sártekének azt a részét, ahol megszületett.

Ne mondjunk semmit! Hisz nem a a kuliszakkal van befűdve a szegénység. Mindjobban előre fogja tolni ijesztő vipera fejét . . . s ugyan kit fog megcsipni?

Vigyázz te túlságosan telt bugyellárisú arisztokrata, te leszel az áldozat! Ugy is kell lenni!

Mert ti voltátok hivatva munkálatról gondoskodni; létesítetek s teremtetek s akkor magatoknak is teremtettek . . . de másnak is!

Mese az, hogy nem akar dolgozni a magyar. Mese az, amit lépten nyomon hallhatunk, hogy lusta a magyar!

Szegény gyalázat, hogy magyar emberekől halljuk ezt a már megcsontosodó kifejezést.

Hisz az idegen, mondhatni ellenséges ország meghajló a magyar munkás munkáereje és passzivitása előtt.

Egyedül csak te vagy az oka ennek, te fensőbb kőr! Egyedül csak te! Mert, ha úgy gondolkodnátok, hogy pénzeteket forgatnátok, a szegénynek munka jutna és békeség lenne az országban!

De úgy látszik félték, hogy balul üt ki a vállalkozás, s azok sorsára juttok, akiket megszűntek.

Pirul a magyar a saját faja miatt. Pirul, mert látja, hogy a szegénység úgy üti fel sátn fejét, hogy már testvérségbe lép az erkölcstelenséggel.

Magyarország népe! Haladsz lefelé a lejtőn! Nincs aki megállítsa. Eladod a tested . . . beszennyezted a lelked, csak megélni tudj!

Az egész országban erkölcstelen üzelmek, piszkos reklamációk folynak . . . a meleg levelest.

Eddig csak titokban . . . tisztas távolságról láttuk a tisztátalan kenyérkeresetet. Ma, ez már nyilvános! Itt van rá egy eklatás példája a zombori vásár.

Félmeztelen, itt ott trikó darabokkal félig fedett testek . . . csalogatták a 3 krajozár belépő díj mellett a laikus közönséget!

Hogy nevettek ezen! Hogy örültek ennek a szánalomra méltók!

De nem tudom, gondolt e valaki arra, hogy micsoda háttérre van ennek a rút kereset hajhászásnak.

Rút kereset hajhászát? Az! De nem tehetnek róla azok, akik így cselekednek. Akik fajtalankodva pimaszkodnak, akik oszónyal szidják a vetélytársat, akik trikákat hódítván pikánusra igazítják . . . nem tehetnek róla, mert nem tördök velük az, aki segíthetne rajtuk, nekik pedig ha piszkos uton is, élni kell.

Messziről nézik őket az úri emberek, az asszonyok pedig szegénykezve pirulnak. Gondolkozunk csak egy lélekkel.

Hol a hiba? Lenne-e, ahol a földhűzkötöttség ural-

kodik, vagy fenn? ahol mindent, lehet diszalbumokat csinálni, a nagyobbaknak hitt emberek arczképeit drága pénzen megfestetni, ahol mindent lehet, csak azt nem, hogy a munkások helyzetén javítsanak.

Alakítsanak városként munkás megfigyelő állomásokat, élére fizetős tisztviselőt állítsanak, aki a munkásokat és a munkát figyelemmel kíséri, ellenőrizi. És ha jönnek ilyenek Adám és Éva kosztümű egyének, ettől a piszkoságtól és az ostoba művészetnek nevezett számaszágától eltiltani és helyébe munkával kinnálni meg ezeket a csepű rágókat. S ha dolgozni nem akarnak, kiutasítani őket . . . s ha tovább mennének, már a másik megfigyelő állomás hatáskörébe jutnak . . . s ha azok is hasonló képen gondolkoznak, tessék elhinni, hogy a megélhetésért lemondanak a dologtalanságról a kényszer súlya alatt. Nem érnek rá arra, hogy szemérmetlenül mutogassák magukat. De munkát kell adni! Gazdálkodni és kereskedni kell.

Vezessen bennünket Németország példája. Kiss Antal.

Közigazgatási bizottsági ülés a városnál.

Zombor szab. kir. város közigazgatási bizottsága f. hó 3-án Latinovits Pál főispán elnöklété alatt rendes ülést tartott.

Jelenvoltak: Hauke Imre polgármester, dr. Alföldy Árpád h. polgármester, Gyurisits György főjegyző, dr. Thursky Zsiga t. ügyész, dr. Poppovits István t. főorvos, Popp György kir. pénzügyigazgató, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, Sztankovits György kir. főmérnök, Linczinger Gyula kir. alügyész, Dr. Konyovits Dávid, Kozma László, Koczár Zsigmond, dr. Grüner Samu bizottsági tagok és Radisits Lászlár aljegyző, mint bizottsági jegyző.

Mindenekelőtt Hauke Imre polgármester jelentette, hogy a közigazgatás ügymenete a múlt hónapban kielégítő volt, amit a bizottság egyhangulag tudomásul vett.

Dr. Poppovits István t. főorvos jelentése szerint városunkban az általános közegészségi állapot a halandóság tekintetében kedvező. Az általános körmozgalom nem volt nagyon élénk. Az iskolába járó gyermekek egészségi állapota kifogástalan volt, minthogy betegedések a tanulók között nem igen észleltek. Meghalt a múlt hónapban összesen 68, élve született 101.

Orvosrendíri szempontból megvizsgáltatták a helybeli piac élelmi cikkei, mely alkalommal különösen figyelem fordított a halpiacra. A vizsgálat eredménye minden tekintetben kielégítő volt.

Házasságra kelt párok száma 17.

A m. kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy a múlt hónapban befolyt egyenes adóban 56643 kor. 59 fill. hadmentességi díjban 16 kor., bélyeg- és jogilletékben 7080 kor. 03 fillér., fogyasztási és italadóban 7750 korona, tanítói nyugdíjban 88 kor. 26 fill., országos betegápolási pótdóba 1886 korona 39 fillér.

Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a múlt hónapban a központi gör. kel. szerb elemi fuiskolát látogatta meg, ahol a tanítási eredmény általában véve kielégítő. A magyar nyelv az érvényben álló tantervnek megfelelőleg taníttatik és e téren is fokozatos haladás mutatkozik.

Végül a kir. alügyész jelentette, hogy a zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság példás, a felügyelet és biztonság kifogástalan; szükési eset nem fordult elő.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél.

Bős-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága szombaton, e hó 3-án tartotta rendes ülést Latinovits Pál főispán elnöklété alatt. Az ülésen jelen voltak: Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Vojnits István főjegyző, Scultéty Ferenc árvaszéki elnök, dr. Pavlovits Simon főorvos, Popp György kir. pénzügyigazgató, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, Sztankovits György kir. főmérnök, Linczinger Gyula kir. alügyész, dr. Csernyus Pál tb. főügyész, Bigl József, Latinovits Géza, Szemző Gyula bizottsági tagok és Scherer Rezső vm. aljegyző, mint a bizottság jegyzője. Az ülés pontban 9 órakor kezdődött és a következő ügyek lettek tárgyalva:

Dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos a következőket jelentette: Az általános egészségügyi viszonyok az elmúlt hónapban kedvezőek voltak. A körmozgalom csökkent úgy a rendesen előfordulni szokott megbetegedések körében, mint főleg a hevenyfertőző kórok esetében. Az orvosi gyakorlatot leginkább foglalkoztatták a oszékély arányban felmerült tüdőbántalmak különböző nevei, valamint a mérsékelt számban fellépett ragályos jellegű kórok előjtása. Ezen hevenyragályos kórok közül észleltek; roncóló toroklobb 8 községben mutatkozott, megbetegedett 25 gyermek, ebből meggyógyult 16, meghalt 9. Vörheny 4 községben 49 megbetegedéssel, ebből meggyógyult 29, meghalt 14, a többi ápolás alatt maradt. Kanyaró 17 községben, megbetegedett összesen 820 egyén, meggyógyult 710, meghalt 24, ápolás alatt van 86. Hagymáz 4 községben 6 esettel, meggyógyult 1, meghalt 4, gyógykezelés alatt áll 1. Egyéb említésre méltó mozzanatot a közegészségügy terén nem fordult elő.

Popp György kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy május hónapban egyenes adóban befolyt 1,457,873 korona 12 fillér. Hadmentességi díjban 3769 korona 46 fill. Bélyeg- és jogilletékben 548,949 korona 11 fillér. Fogyasztási és italadóban 81,957 korona 55 fillér. Tanítói nyugdíjban 9901 korona 87 fill. Országos betegápolási pótdóba 12,882 kor. 59 fillér.

Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő jelentette, hogy Kárpáti Sándor segédtanfelügyelő múlt hónapban Csantavér, Kishegyes, Szeghegy és Apatin összes népoktatási intézeteit látogatta meg. Egyenként előterjesztette a fenti intézetek állapotáról és a tanerők számáról a jelentést és ezekkel kapcsolatosan előterjesztette javaslatait. A tanerők oktatási és nevelési buzgalma a fenti intézetekben példás és a tanítás eredménye, különösen az idegenajku növendékek magyarosítását tekintve, dicsőreles.

Ily György törvényhatósági állatorvos jelentette, hogy május hónapban az állat-egészségügy állapota az előző hónaphoz viszonyítva kedvezőtlenebb; a takonykór és rühkór 7 udvarban konstátáltotott, lépfene 3 községben fordult elő, sertésvész pedig 9 községben mutatkozott, leginkább Horvátországgal határos jársókban. A sertésvész terjedése különösen a minden tavasszal élénkebb sertéskereskedésnek következményeként jelentkezik, dacára annak, hogy a hatóságok minden alkalommal a legmesszebbben szigorral járnak el a osepészkedés meggátlása ozéljából.

A megüresedett kiskéri, garai, valamint az ókéri és péterrévi állatorvosi állások betöltésére nézve az eljárás folyamatban van. Linczinger Gyula kir. alügyész jelentette: A zombori kir. törvényszéki fogházban a rend és tisztaság kifogástalan. Az egészségügyi állapot kielégítő; az élelmezés kifogástalan. A múlt hónap folyamán letartóztatva volt 38 egyén. Az 1905. év április hó utolsó napján a létszám 38 főből állott, míg a múlt hó végén 37 volt s így a havi zárnap csökkenést mutat. Az apatini,

hodsági és kulai kir. járásbíróági fogházakban a rend, tisztaság, fegyelem, a közbiztonság kifogástalan.

Sztankovits György kir. főmérnök jelentette: A törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő. Az 1905. évre előirányzott fentartási kavics szállítása folyamatban van.

A pinózdé—verbászi törvénhatóság közút 4-73—7 km. szakaszán, Torzsán és a topolya—óbecsei trvh. közút 1—2 km. szakaszán, Topolyán ujonnan épített műutak f. évi május 5-én és utóbbi május 19-én bizottságilag felülvizsgáltatván, vállalkozóktól átvették és a két szakasz a közforgalomnak átadották.

A bács—szablya—liteli trvh. közút Bács község határában levő szakaszán az új utépítésre vonatkozó műszaki művelet a kereskedelmi m. kir. miniszter által jóváhagyatván, az utépítési munka biztosítása céljából a versenytárgyalás a legközelebbi időben lesz megtartatva.

Az állami beruházásról szóló 1905. évi XIV. t. c. alapján a zombor—óbecsei trvh. közút Szenttamás és Óbecse községek közötti szakaszán engedélyezett új utépítési munkákból a földmunka házi kezelés mellett folyamatban van és befejezésre hűzedezik. Az ezideig teljesített 40,000 m³ földmunka értéke 23,000 koronát tesz ki.

Az 1905. évben tervezett új építkezések közül a lefolyt hóban folytatólag Óbecse, Péterrév, Szablya, Sajkásgyörgye, Sajkászentiván, Sajkáslak, Paraga, Szatpár, Omoravicza, Topolya, Katymár, Borsód és Regőzse községek határain átvonuló trvh. közutaknak helyszíni közigazgatási bejárásai a kereskedelmi miniszter megbízottjának vezetés alatt kedvező eredménnyel megtartaták.

Utást tartottak még a vármegye közigazgatási bizottságának güműgyi felelősségi küldöttsége, a megyei pótdadó egyenkénti kivétele elleni felszólalások elintézésére hivatott küldöttsége és a helyelmi választmány mint albizottságok.

Hírek.

† Kulinyi Zsigmond.

A szegedi ker. és iparkamara tevékeny, jeles képzettségű titkára, a vidéki hírlap-irodalom kintinó atyamestere, Kulinyi Zsigmond hunyt el e hó 6-án Szegeden. Halálának híre mélyen megrendítette mindazon köröket, kik oly szerencsésnek voltak e jeles, tehetséges és vasszorogalmu férfiu ismerettségével dicsekedhetni. Az ő neve adott a vidéki zurnalisztikának nimbuszt tekintélyt. Az ő jószágos szive hozta létre a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségét. Nagy a mi gyauszunk! Mert kidűt a terebélyes fa, melynek árnyékában oly számosan megpihentek! Szerkesztőségünk is osztozik e mély gyászban. A vidéki hírlapírók országos szövetsége a következő gyászjelentést adta ki: A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége mélyen lesújtva jelenti a szeretett szövetség társnak, gondos és fáradhatatlan elnökének Kulinyi Zsigmondnak a mai napon bekövetkezett elhunytát. Hűségese vezérünket, atyai jószágú, önzetlen mestertünket, a vidéki újságírók kar egyetemének langbuzgalmu védelmezőjét vesztettük el és gyászoljuk meg benne. Emlékét emberöltőkön túl tettei őrzik meg. Szeged, 1905. június 6.

Felhívás. A Schweidel-szobor-bizottság f. é. június hó 6-án tartott ülésén hozott határozatából kifolyólag tisztelteljesen felkérem mindazokat az urakat, kik a leleplezés napján, május hó 18-án a Vadászúrt szállodában rendezett díszebédre jelentkeztek, de azon részt nem vettek, hogy a bankett iv aláírásával vállalt

kötelezettségüknek eleget téve, a teritékért járó 4 koronát Steiner Lajos urhoz, a szoborbizottság pénztárosához, beküldeni sziveskedjenek. Prokópy Imre.

*** A „Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége“** 1905 évi június hó 12-én (pünkösd hétfőjén) délelőtt 11 órakor Miskolczon, a kereskedelmi és iparkamara disztermében évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlés programja: Első nap, vasárnap (1905 június 11.). 1. Megérkezés. A kartársak fogadtatása és elszállásolása. 2. Gyűlékezés este 7 órakor a Korona szálló földszinti nyári éttermében, ehonnan fél 8 órakor együttesen megyünk az Avasra. 3. Iserkedési vacsora az Avashegyben este 8 órakor. Második nap, hétfő (1905 június 12.) 4. Délelőtt 8 órakor gyűlékezés a Korona szálló kávéházában. 5. Délelőtt 9 órakor testületileg vonulunk Kossuth Lajos szobrához és talapzatára koszort helyezünk. Beszédet tart: Sas Ede ig. tag. 6. Délelőtt fél 10 órakor órakor Szemere Bertalan síremlékét koszoruzzuk meg. Beszédet mond: Szávay Gyula alelnök. 7. Délelőtt 10 órakor igazgatósági ülés a Keresk. és Iparkamara disztermében (Erzsébet-tér 3.) 8. Délelőtt 11 órakor a V. H. O. Sz. közgyűlése ugyanott. 9. Déli 1 órakor Miskolcz város ebédje a Korona szálló emeleti nagytermében. 10. Délután 5 órakor Déryne sírházhoz testületileg megyünk és síremlékére koszort helyezünk, ahol Putnoky Béla sz. t. erre az alkalomra írt ódáját adja elő. 11. A város megtekintése. 12. Este 8 órakor vacsora a Népkerti Vigadó termében. A közgy. napirendje: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tag kikiáltása. 2. Felügyelő bizottság által megvizsgált 1904. évi zárszámok és javaslatok előterjesztése. 3. Egy felügyelő bizottsági tag választása. 4. A Szövetség 500 koronás tanulmányuti ösztöndíjára kiírdandó pályázat ügye. 5. Az igazgatóság előterjesztései. 6. Az 1906. évi költségvetés megállapítása. 7. Indítványok. — Lapunkat Oblát Károly elap fel. szerkesztője és Kiss Antal főmunkatársunk fogja képviselni.

*** A Bácsmegeyi kör** Latinovits Pál elnökele alatt f. május 27-én tartott közgyűlésén tudomásul vette a kör buzgó titkáranak: Piukovich Elemér orsz. képviselőnek terjedelmes titkári jelentését, mely a körnek kulturális mint jótékonyági téren kifejtett nagy munkásságáról s mult évi működéséről számolt be; a pénztárnok jelentése is tudomásul vétetvén, a megjelölt tisztújítás eredményeképp Latinovits Pál újból elnök, Dr. Tatits Péter és Piukovich Elemér alelnökökké, Megyánszky Lázár és Bertalan Sándor titkárokká, Pető Lajos főjegyzővé, Dr. Strasser Hermann jegyzővé választották. — A közgyűlés végeztével a kör Piukovich Elemér tiszteletére, képviselővé történt megválasztatása alkalmából az Erzsébet kiralynő szállodában bankettet rendezett, melyen lelkes ovációkban részesítették a regőczieik népszerű követét.

*** Városi közgyűlés.** Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1905. évi június hó 15-én, (csütörtökön) délelőtt 9 órakor, a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart.

*** Meghívó.** Zombor szab. kir. város joglgyi bizottsága f. évi június hó 9-én, (pénteken) délután 4 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

*** Meghívó.** Zombor szab. kir. város nyugdíjkezelő bizottsága f. évi június hó 9-én, (pénteken) délután 1/4 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

*** Meghívó.** Zombor szab. kir. város gazdasági és pénzlgyi bizottsága f. évi június hó 10-én, (szombaton) délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

*** Latinovits Pál főispán és a D. M. K. E.** A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület nemes, hazafias céljait előmozdítandó, egy nagyszabású irodalmi színvonalon tartott illusztrált munkát ad ki, amelyben közölni fogja Latinovits Pál főispán arcképét is. A mű szerkesztősége most azon kéressel fordult a „Zombor és Vidéke“ szerkesztőségéhez, hogy Latinovits Pál főispán méltatását vállalja el. Szerkesztőségünk készséggel járul hozzá a nemes céltól irányuló mű létesítéséhez és a főispán méltatásának megírásával Kiss Antal lapunk főmunkatársát bízta meg.

* Vidéki városok szövetsége.

Zalaegerszeg városa vette föl az esznet, hogy a vidéki városok álljanak szövetségbe, amely a városok finansziális rendezését, autonómiajuk kiterjesztését és ezzel kulturális fejlődésük előbbrevitelét, végül pedig a városi tisztviselők fizetésének egyöntetli rendezését tűzze ki célul. A mult évben megtartott kongresszus a szövetség eszméjét szivesen fogadta és Várhidy Lajos zalaegerszegi polgármester el is készítette a városok kívánalmait és a szövetség alapszabályait s most Zalaegerszeg megküldte ezt a városoknak megvitátás végett. A szövetség legelső célja lesz a városok érdekében reformokat kezdeményezni. Ilyen reform például a városok vállán nyugvó állami munkák kevesbitése, vagy ennek ellenében az állam részéről a városok anyagi segítése, ami a városok finansziális állapotán fog javítani. A szövetség állandó összekötő kapcsol lesz az országy városi és ezek tisztviselői közt, hogy sulyával és tekintélyével azok jogos törekvéseit kielhigiteltesse. A városok tanácsában összpontosul a szövetség vezetése. Ennek kebelében szakbizottságok alakulnak, amelyek a városoknak hozzaintézt kérdéseire szakszerű felvilágosításokat fognak adni s a kivitelen segédkezet nyújtanak. A városok kongressza az idén májusban lesz, amelyben nemcsak a városok küldöttei jelennek meg, hanem a helylgyi minisztérium képviselői is, akik így dokumentálják a nagyarányu szövetkezethez az államhatalom hozzájárulását.

*** Érettségi vizsgálatok.** A zombori áll. tizgimnáziumban — mint már megirtuk — a szóbeli érettségi vizsgálatok Kosztolányi Árpád szabadkai főgymn. igazgató elnökele alatt június hó 9 és 10-én fognak megtartatni. A rendes évvégi osztályvizsgálatok június 15-től 21-ig lesznek; a magánvizsgálatok június 14-én reggel 8 órakor kezdődnek.

*** Értesítés.** A „Zombori Kereskedők Testülete“ ez uton értesíti a közönséget, hogy közös megállapodás szerint a fűszerkereskedések április 1-től október 1-ig reggel 6-tól este 8-ig; október 1-től április 1-ig reggel 7-től este 1/2, 8-ig; a többi üzletek április 1-től november 1-ig 1/2, 7-től este 7-ig és november 1-től április 1-ig reggel 7-től este 7-ig tartatnak nyitva.

*** Orvosok gyűlése.** A bácsmegeyi orvosi főiskolászövetség Zomborban az Elefánt szállodában dr. Perchy tb. főorvos elnökele alatt közgyűlést tartott, melyen a tagok szép számmal vettek részt. A községi orvosok anyagi érdekeit érintő és szolgáltatási viszonyaikat szabályozó határozatokat kérvény alakjában testületileg a közgyűlés felvitte Latinovics főispánnak, kérve hathatos támogatást. A főispán ezt készségesen megígérte.

*** A zombori napközi otthon egyesület** folyó hó 1-én d. u. 4 órakor a városháza disztermében Alföldy Gedeon elnökele alatt és a tagok élénk részvételével megtartotta meg évi rendes közgyűlést. Az elnök megpyntása után az egyesület titkára évi jelentésében számolt be az egyesület első évi működéséről. A

jelentés kimerítően emlékezett meg az egyesület erkölcsi és anyagi haladásáról. A jelentés szerint az egyesület mult évi december hó 8-tól folyó évi április hó 15-ig volt állandó működésben, mely idő alatt állandóan 40—50 szegény gyermek élvezte az intézmény áldásait, úgy hogy összesen közel 5000 adag ebédet osztottak ki a gyermekeknek. Az egyesület tagjainak száma 215. A közgyűlés által jóváhagyott zárszámadás szerint az egyesület összes bevételai 3542 korona 48 fillért, összes kiadásai pedig 620 korona 98 fillért tesznek ki, úgy hogy tiszta vagyona ez idő szerint 2921 kor. 50 fillérre rug. Megemlékezett még a jelentés az egyesületnek juttatott adományokról, kiemelve különösen azoknak érdemeit, kik erkölcsi vagy anyagi áldozataikkal lehetővé tették a humánus intézmény megvalósítását és fennállásának első évébe már ily örvendetes gyarapodását. Javasolja, hogy a a közgyűlés mindezeknek köszönetet szavazzon. A közgyűlés határozata értelmében az évi jelentés, — mely az összes tagoknak és a jótékony adakozóknak névsorát, az alapszabályokat, az egyesület működésére vonatkozó adatokat s végül a vagyon kezelést tartalmazza, — ki fog nyomtatni s a tagok mindegyikének meg fog küldetni.

* **Rajz-kiállítás.** A zombori állami főgimnázium tanuló ifjúságának rajzaiból rendezett kiállítás megtekintésére tisztelettel meghívja a n. é. közönséget a rendezőség. A kiállítás ingyenes s megtekinthető az intézet rajztermében f. hó 11. és 12-én d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig.

* **A Felsővárosi óvoda** rendes évi vizsgálja e hó 11-én d. u. lesz megtartva az óvoda helyiségében, melyre a t. partoló tagokat és a n. é. közönséget tisztelettel meghívja az óvóegyesület.

* **Jégeső.** Monostorszezen f. hó 2-án d. u. nagy jégeső volt, mely a vetésekben sok kárt okozott. A jég nagy szárlal és zuhogó záporral jött.

* **Fürdőzők.** Nap nap után azt a panaszt halljuk az údülni vagyó közönségtől, akik szerencsésebb üdülni hely nemlétében, a kanális partját választják a felhűlés helyéül, hogy a csatorna mentén sétálni lehetetlen. Az a sok mez nélküli fürdőző, akik elbágyadt testüket felhűlési igekezetnek. Adám ruhájokban ki ki járnak a partra, megbortránkoztatni az arra járókat. Megértenők a dolgot, ha gyermekek követnék el a közszemérmert sértő kihágást; de éppen a felnőttek azok, akik így veszélyeztetik az útvonal mentén a közlekedést. Tisztelettel hívjuk fel a rendőrkapitányság figyelmét erre a megmondatlan furdésre. Sziveskedjék mi hamarabb intézkedni, hogy a lehűtéseket, ilyen módon megszűnjék, annál is inkább, mert ezen a helyeken a fürdés a csatorna mélyégre miatt veszedelmes is. Jó volna állandó helyet megjelölni, valamelyik partúr közelében, akinek figyelme kiterjedhetne a fürdőzőkre.

* **Schweidel évében.** A közelmult napok lélekemelő ünnepe, annyira áthatotta egy helybeli hírlapíróknak Kiss Antalnak szívét, hogy elhatározta, hogy egy kiadandó nagy művével mindenben azon lesz, hogy ne mosódjék el soha a nagy nap legszembetűnőbb emléke. Eppen ezért egy olyan művet fog kiadni, amely a tisztviselőknak, akik folytonosan számot tarthatnak az áthelyezésre, örök emlékkül szolgáljon. Különösen akkor, ha meg kell válniok Schweidel városától. Az album-szerű könyvnek eszméje Zomborban mindenütt óriási tetszésnek örvend. A könyv körülbelül 600 képet fog tartalmazni az illető tisztviselők aláírásával, születési helyeinek megjelölésével; esetleg érdemeikkel. Erre azután elmondhatjuk, ha testté lesz, hogy ilyen munka Magyaror-

szágban még nincs. Az összes Zomborban jelenleg létező állami, megyei, városi, törvénykezési, tanügyi, adóhivatali, kincstári, folyamterméknökségi, közlekedéssügyi, posta, takarékpénztári tisztviselők és hivatalnokok, ügyvédek papok és tanítók arcképcarnokát óhajtja Kiss Antal barátunk kiadni. Az eszme egészséges, s ha kellő anyagi támogatásban részesül, a szép erők kivételének akadályai nincsenek. Az album mérsékelt árú lesz, úgy, hogy a legszerényebb fizetésű hivatalnok és tisztviselő is könnyen megszerezheti. Most már a fődolog, hogy Kist az illető körök úgy erkölcsileg, mint anyagilag tervének kivételében kellőleg támogassák.

* **Esküdtörvényi tárgyalások.** A zombori kir. törvényszék mint esküdtörvényi tárgyalás f. évi június hóban a következő esküdtörvényi tárgyalások lesznek tartva: Június 7-én halált okozott súlyos testisértés büntetével terhelt Ivkov Jeca elleni ügy, június 15-én halált okozott súlyos testisértés büntetével terhelt Horváth István elleni ügy, június 16-án szándékos emberölés büntetével terhelt Lakatos Pál és görög Lázár elleni ügy.

* **Anyakönyvi hírek.** Elhaltak 3, 4, 5 és 6-án: Lukits Antal 3 hónapos, Goretics Adám 7 hónapos, Szerencsés János 28 éves, Sipos Margit 2 hónapos, Sztrenagy Mária 19 napos, Zsulyevits Zsófia 4 napos, Allaga Iván 21 éves, Frederer Erzsébet 1 hónapos. F. hó 3, 4, 5 és 6 napokban házasságot kötöttek: Kiss József és Hovinszki Erzsébet Zombor, Stein Jakab Újvidék és Schlésinger Sarolta Zombor. 3, 4, 5 és 6-án született: 10 gyermek.

* **Elveszett.** Aldozó esztűrtökön délelőtt a Corso kávéház környékén elvesztett egy ezüst, gyöngyházzal díszített rózsafüzér. A tulajdonos arra kéri a becsületes megtalálót, hogy sziveskedjék azt, illő jutalom fejében szerkesztőségünknek átadni.

* **Jováhagyott alapszabályok.** A földművelésügyi miniszter a „Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület” Kula járási főkegyesületének alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta. — A belügyminiszter a szenttamási iparosolvadkör-alapszabályait láttaomozta.

* **A szabadkai iparos kongresszus.** Említettük, hogy az ipartestületeknek rendszerint három évenként tartani szokott országos kongresszusa ez évben Szabadkán lesz, melynek előkészítési munkálatai már folyamatban vannak. Szabó Gyula iparkamarai másodtitkár megbízása folytán már el is készítette a tárgyalandó ügyek sorozatának tervezetét. Ezt az ipartestületek központi bizottsága fogja tárgyalás alá venni és a meghívók azután fognak kibocsátani. Az iparosok nagy érdeklődéssel néznek e kongresszus elé, mert a mostani politikai viszonyok között az erőteljes állásfoglalás a megvalósulás stádiumába juttathatja az önálló vámtérület behozatala és az ipartörvény revíziója tárgyában hangzottatott régi kívánásokat.

* **Halálos játék főber foggyverrel.** Szépligetéről írják: Vasárnap Tillinger Mártonnak az ópalánkai határban fekvő szállításán ifj. Tillinger Márton 11 éves fia, több fiuval játszva a köztük levő 5 éves Scholotter Jakabot véletlenségből főberrel agyonlötötte. A részvét általános a szerencsétlen család iránt.

* **Közraktár Óbecsén.** A Zomborban nemrég alakult agrár-bank vezéremberei szombaton délután Óbecsén voltak, hogy helyszíni szemlét tartsanak az ott felállítandó gabonarkár ügyében.

* **Gyilkosság szerelemföltésből.** Titokzatos szerelmi dráma játszódott le pénteken délután Madaras községben.

Viruló szépségű 16 éves leány az álgozat, aki alig három napja tartózkodott a községben. Az eset eddig kiderített részleteiről, amelyek azonban kevés világot vetnek a titokzatos esetre a következőket írják Madarásról. Molnár Maria 16 éves jános-halmi leány néhány nap előtt érkezett a községbe néjje családjának látogatására, akik itt szülőmunkások. A leány már az első napon megismerkedett a hozátartozói szomszédságában lakó Faragó András nevű legényvel, aki szintén szülőmunkás, de viselkedéséből nem lehetett következtetni, hogy komolyabb érzelmeket viseltetik új ismerőse iránt. Pénteken délután ott járkált a szülőmunkások kunyhói között s Faragó a leány előtt állt meg. Ebben a pillanatban revolver lövés dördült el és a leány homlokán találya, egy jajszó nélküli rogyott össze élettelenül. A pár lépésnyire dolgozó hozzátartozói azonnal odarohantak, de csak a leány holttestét találták ott. A helyszíni vizsgálat és a boncolás meglepetést vegett szombaton dr. Funták Gyula bácsalmási vizsgálóbíró, dr. Miron Géza járásorvos és dr. Vali Dezső törvényszéki orvos Martonosra érkeztek. A gyanúsított legény állhatatosan tagadja a reá rótt bűnöslekményt és azt állítja, hogy a leány a tőle elkelt revolverrel öngyilkosságot követett el. A ténykörülmények, valamint a boncolás adatai is azonban amellett bizonyítanak, hogy a szerencsétlen leány gyilkos merénylet áldozata lett. Meg lett ugyanis állapítva, hogy a lövés több lépésnyi távolságról jött, mert a lövésben a közelről jövő lövéseknel látható égési nyomok nincsenek. Továbbá a sérülés helye is olyan, hogy az csupán idegen kéztől eredhetett és a bűnjelül szolgáló revolver olyan szerkezetű, melyel a kezelésében járatlan leány nem bántottott olyan biztonsággal.

* **Nyári vásárunk,** mely vasárnap és hétfőn zajlott le, igen élénk volt. Hozzájárult ehhez, hogy az idő igen kellemes volt. A vásárokkal járó zivataros esős idő ezúttal megkímélt bennünket, az eladók és vevőközönség nagy öröme. Vasárnap reggel a minden irányból érkezett vonatkozólag megjelölt robotgat be a pályaudvarra és megindult egy valóságos népvándorlás a bajai uton, Kossuth Lajos-utcán végig a vásártérre. A megyeháza előtti téren nagy csoportokban álltak körül és bámulták meg Schweidel vértanu impozáns szobrát. Hátha egy kis hazafias érzelmet is sikerült a falusi népnek hazavinni, hogy otthonában megintani gyermekeit hazaszeretetre és vitárségre. Úgy tetszett a szemlélőknek, midőn a rengeteg falusi népet látta tarka barka viseltekben, — hogy a nép bucsujárását tart valami kegyhelyen. Azonban profán dolgok vezették őket városunkba, ki valamit venni, ki eladni jött, volt is kereskedő és vevő quantum sais. A látványos bódék, tingli tangli előtt a nép oly csoportokban állott, hogy a gyalog közlekedés csak nehezen volt fen tartható, s hogy e környéken szerencsétlenség nem történt, az csoda számba megy. Rendőrségünknek is nehéz melag napja volt. Embervér is festette pirosra a vásártér. A legény virtus erősen dolgozott. Egy Péro Ganga nevű sereb legény összekülömbözött Mirkovits Tósz felső szállási lakossal és azt Lallosevits vásári sátra előtt halántékon szurta. Az életveszélyes szurás következtében a haldokló legényt a helybeli kózkórházba szállították.

* **Majális Bezdánban.** A bezdáni „polgári kör” vasárnap tartotta az „Irtás” erdőben majálisát. A kedélyes mulatságon a község apraja-nagyja vett részt és Zomborból is többen kirándultak. A zombori függetlenségi párt elnökét: Méry Ignácot, Müller Mihály fogadta szép beszéddel. — Ebdé alatt megindultak a felköszöntők, Dr. Markovith Lajos törvényszéki bíró, Bosnyák János bezdáni jegyző bájos leánya és Dr. Szilágyi Károly mint jegyesek

boldogságára emelte poharát. Bosnyák János jegyző szabatos szép beszédében, Dr. Markowitch kiváló érdemeit méltatta, ki mint bíró nemcsak az igazságot osztja, de a köznek is él, aki a bezdáni függetlenségi pártot megalapította s most a választás kerületben döntő szerepet visz. Dr. Szilágyi Károly talpraesetten a zombori vendégeket, Mayer István pedig a bezdáni elvli polgártársakra ürtette kupáját. Este a társaság lampionos menében a községbe vonult, hol a pártelnöknek dr. Szilágyinak szerenádót adtak, utána pedig a polgári körbe vonultak, hol vígan rakták a csárdást kiválóság kivirradtjait.

† **Halálozás.** Deutsch Ferenc, tácosvármegyei törvényhatósági bizottsági tag, grófíréisz-tulajdonos és földbirtokos álete 65-ik évében a hónap 2-án szívizélhűdés következtében meghalt Magyar-Kanizsán. Az elhunyt valódi jötevője és tanácsadója volt különösen a földmives osztályhoz tartozó népek, mely becsületessége és magyaros nyílt őszintesége miatt tanácsát és pártfogását kérte és követte. A nagyszámú rokonságát kivül az elhunyt egyetlen leánya és ennek a férje Virág Mór dr. fővárosi ügyvéd és fia siratják.

† **Halálozás.** Sulyos csapás érte dr. Weisz Fülöpöt, Bajmok község érdemes orvosát. Hitvestársán, akivel negyvennégy éven át élt boldogságban, tegnappelött meghalt 65 éves korában. — Tegnap délután temették nagy részvét mellett.

* **Városok pótdólya.** Egy kis statisztika fekszik előttünk, amely arról szól, mekkora ebben az esztendőben a nagyobb városok pótdólya. Ezen adatok szerint 1905. évben a legkisebb pótdóly Kecskeketén, a legmagasabbat Kolozsvárt fizetik. Ime a statisztika: Kecskeket 25, Temesvár 30, Debreczen 36, Pozsony 38, Kassa 43 és fél, Szabadka 47 és fél, Zombor 50, Szeged 50, Győr 54, Arad 60, Hódmezővásárhely és Kolozsvár 68 százalékok.

* **Émberfej a postaosomagnban.** Érdekes postaosomagn expediat a zentai járásbíróság mult hó 25-én Budapestre, a törvényszéki bonczatani intézetbe. A szabadki kir. törvényszéki rendeltére az egy év előtt gyanus körülmények között elhalt Kulcsár István pikulás holttestét kiásták és a szabadki törvényszéki orvos, valamint dr. Glüksthal Adolf főorvos, dr. Kalivoda Kálmán és Komáromi Béla rendőrkapitány hatósági közegek jelenlétében Kulcsár fejét levágták és bűdögdobozba tették, hogy a postán feladva rendeltetési helyére juttassák. Kulcsár István annak idején ittas állapotban garázdálkodott Simon Salamonn felsőhegyi szatócs boltjában és ott valaki fejbe vágta és állítólag ez okozta volna halálát. Ezen körülményt lesz hivatva megállapítani a budapesti vizsgálat.

* **Állatvásár Torzsán.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Bácsodrog vármegye területéhez tartozó Torzsa községben a keddi hetivásár állatfelhajtással egybekötve tartassék meg.

* **Lóverseny Óbecsén.** Az „Óbecsei Gazdasági Társulat” 1905. június hó 11-én — pünkösdi vasárnapján — d. u. 2 órák a község kiseréti gyepen lóversenyt rendez.

* **A ügyvédi kamara köréből.** A szabadki ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Grosz Sándor óbecsei ügyvéd családí nevét „Nagy”-ra változtatta, továbbá, hogy dr. Gütthe Frigyes oservenkai ügyvéd irodáját Kulára helyezte át, végül hogy Mamuzich Bódög szabadki ügyvédet a felügyesztés okának megszüntével az ügyvédség gyakorlatába visszahelyezte.

* **Gyógyviz Óbecsén.** Óbecsén a képviselőtestület artézi kutat furatott a mely napokban eredményre is vezetett,

amennyiben 247 méter mélységben vízre bukkant a vállalkozó, a mely 1 méter magásra adja föl a tisztá, homokmentes vizet. A víz értékét nagyban emeli az, hogy Than Károly vegyelemzése szerint gyógyhatású! Teljesen hasonló a luhi Margit-forrás vizével és így most kapós az artézi viz. Egymás érik a vízfordó lányok, emberek, a kik vizik haza a vizet, mert fürdőt czélra nagyon alkalmas. A gyógyvizért már Gágits vendéglős 40 ezer koronát ígér a városnak 20 évre. Gyógyfürdőt óhajtt építtetni, a hol a vizet saját gázával, a mely kékes lánggal ég, fogja melegíteni. Óbecse most még két artézi kutat fog furatni.

* **A papir drágulása.** Bécsből jelentik, hogy az osztrák és magyar papirgyárosok ott gyűlést tartottak, mely után tanácskoztak az árak megállapításáról s arra való tekintettel, hogy a gyárak bőven el vannak látva különösen külföldi megrendelésekkel, ellenben a nyerstermények megrágtak, tehát fel fogják emelni a papir árat.

* **Szegényház Óbecsén.** Óbecsének egy derék fia, a ki hatalmas vagyonából a községnek is akar juttatni, hatalmas szegényházat építtetett és azt átadta a városnak, hogy rendeltetési czéljaira használja. A pompás épület már teljesen elkészült és Freund József gyárrostól át is vette a község. Most az előjáróság a czélszerű beburtozásáról intézkedett és a szegényház július 1-ével meg fog nyílni. A szegényházban 4 teremben 80 szegény fog elhelyezést nyerni. Van ezen külön ebédlő terem, külön dolgozó terem és egy kápolna az épületben. Az épület mellett három holdnyi kertet adott a város, a melynek egy része gyümölcs, másik része pedig veteményekre szolgál. A szegényház vezetésével 4 apácza lesz megbízva, a kik július 1-én jönnek Óbecsére. Ez alkalommal a közönség tüntetést készült rendezni Freund mellett, a ki 100 ezer korona költséggel építette föl a remek szegényházat.

* **Pöstyén fürdőből** t. hó 3-ról jelentik: Gróf Csáky Károly váci püspök Salós Lajos irodagazgató, püspöki prelátus kíséretében hosszabb tartozkodás czéljából ideérkezett fogadására megjelentek Dr. Fodor Kálmán orsz. képviselő úrszint a községi előjáróság, az egyházi hatóság és a fürdőigazgatóság kiküldöttei. A püspök, ki eddig állandóan Karlsbadba járt gyógyulatlására, ezuttal először keresi fel e magyar fürdőhelyet, ahol csuzos bajjára keres gyógyulást.

* **Kérelem.** Türr Antal (Del Toró) kéri mindazokat, kik a „Borúra-Derű” ozimú tárezakötelére gyűjtőleveket elfogadni és előfizetők gyűjteni voltak szivesek, hogy a gyűjtőleveket a címére beküldeni sziveskedjenek, hogy a megfelelő számú példányokat rendelkezésre bocsájthassa.

* **Grand cirzkus variété** mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

* **A gőzgépközelők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden június hó 19-én d. e. 9 órák a Szeged alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kelletten szerzelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendők.

* **A bácsamegyei községek új neveinek jegyzéke** könnyű áttekinetésben a régiekkel csoportosítva, táblázatos felállításban kapható Oblát Károly.

Törvénykezés.

§ **A díszlövés áldozata.** Bácsalmáson szokásban van, hogy József napján díszlövészekkel riasztgatják egymást a fő barátok. Az idén márczius 19-én József

napot ünnepeltek Almáson. Imgrund Antal és Kingeisz Ferenc két jóbarát szintén fölfegyverkezett és elmentek szulni és díszlövészeket adni. — Este kerültek Leisztner József házához. Leisztner már aludt, a jóbarátok betértek egy közel korcsmába, hogy ott majd megvárják, míg Leisztner fölébred. A várakozásból reggelig tartó mulatság és a mulatságnak szörnyű berúgás lett a vége. — Így berugva mentek reggel nyolc órák Leisztnerhez díszlövészeket adni. Imgrundnak különönb kapott fegyvere sehoggy sem akart elszülni, erre Imgrund ütögetni kezdte a péskát. Közben Kingeisz bement a házba Leisztnerért. Mikor visszajött, alig lépte át a ház küszöbét, Imgrund fegyvere elszült és a lővés Kingeisz mellébe hatolt. Kingeisz a szenvedett sebesülés következtében hat nap mulva meghalt.

Kedden volt ebben az ügyben a szakadka tőrvényszéknél Szerdahelyi Sándor elnöklésével a főtárgyalás.

A tulnyomó enyhítő körülmények figyelembe vételével Imgrund Antal 14 napi fogházra ítélték. Az ítélet jogerős.

Irodalom és művészet.

Állandó rovatvezető: KISS ANTAL.

SOHA TÖBBÉ!

Lehetsz olyan szép,
Mint a haragos ég viharos viláma!
Tölem tündökölhetsz! Leikem nem csodálj!
Most már szépséged!

Szememben éghet
Az egész világnak minden tüze, fénye!
Néma hódolattal nem omlok elébe,
Nem, soha többé!

Mosolygól fobbé
Leiked hidegségét, egy is belelátok
S amit őrizgettem, nem hiszem az álmot.
Tudom, ki voltál!

Templomi zsolttár
Zengett a nevedben, mikor számba vettem.
S átok fakadoz föl most rá a szívemben...
— Az isten ver meg!

Átalólelnek

A búszke világnak márvány palotái
S nem tudhatsz te velem az egekbe szállni,
Csak föld a hazád!

S véd csak igazát
Érvéstelen szívéd sima udvarának!
Én rabja maradoz föl álmodozásnak
Búszkón, szabadon!

GYÖKÖSSY ENDRE.

— **Mint minden évben,** ugy az idén is nagyértékű karácsonyi ajándékkal fogja meglepni előfizetőit a Pesti Napló. Ez a kitiñben szerkesztett, élénk és tartalmas lap minden egyes alkalommal bámulatot és elragadtatást keltett ajándékalbumaival előfizetői körében s ezek évről évre sok ezer új előfizetőt hódítottak e lapnak, mert azok valóban ugy a tartalom becsére, mint a kiállítás pompájára nézve felülmúlnak minden várakozást. Az idén a Pesti Napló „Modern Magyar Festőművészek” czimú albumot fog küldeni előfizetőinek, melynek előkészítők munkálatai

már serényen folynak. Ez az album fényben és tartalomra nézve még az eddigieket is felül fogja mulni és ingyen fogja megkapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki addig legalább fél évet befizetett és egy további fél évi előfizetésre magát kötelezte. A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor. — fél évre 14 kor. — negyed évre 7 kor. — Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI., Andrássy-ut 27.

— **Nóta Ujság.** Klökner Ede budapesti zeneműkiadó kiadásában életrevaló zenés lap látott napvilágot: „Nóta Ujság” czimen. A kedves formájú lap amelynek egyes száma 20 filléret kapható — kéthetenként a legnépszerűbb kuplékat és dalokat közli énekhangra és zongorára alkalmazva. Most a Linek Lajos pompás czimlap rajzaváló ellátott kotta Falk Richard népszerű „Samu! Samu!” című habitű kupléját közli, amelyhez Hetényi Albert írt fülbemászó zenét. A „Nóta Ujság” egyes számai minden zenemű kereskedésben és a hírlapelárusítóknál kaphatók.

Lapunk könyvnyomdájában egy fiu, ki jól olvasni tud, tanonczul felvétetik.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1905. évi május hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől.	Szabadkára
6 óra 30 percz regg.	4 óra 40 percz regg.
3 „ 31 „ délután	11 „ 27 „ délelőtt
8 óra 50 percz este	8 „ 51 „ este
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
7 óra 53 percz este	8 óra 35 percz regg.
Gombos felől.	Gombosra.
11 óra 13 perc délel.	3 óra 41 percz délu.
8 „ 34 „ este	6 „ 55 „ reggel.
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
8 óra 31 percz regg.	7 óra 57 percz este.
Baja felől.	Bajára.
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz regg.
9 „ 32 „ délel.	12 „ 57 „ délután
6 „ 25 „ regg.	4 „ 05 „ délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre.
6 óra 20 percz regg.	2 óra 25 percz regg.
11 „ 20 „ délelőtt	6 „ 51 „ „
7 „ 00 „ este	3 „ 51 „ d. u.

Budapestről indulnak a vonatok Szabadka-Zombor-felől

Reggel	7.15 sz. v.
Délután	1.55 sz. v.
Délután	3.20 gy. v.
Este	10.10 sz. v.

A délután 1.55 perczkor Budapestről induló személyvonat érkezik Szabadkára 6.15-kor, tehát a Zomborba 6.50 perczkor induló gyorsvonathoz és 6.55-kor induló személyvonathoz van csatlakozása.

1154. szám.

1905.

Pályázati hirdetmény.

Szeghgy községében elbocsajtás folytán megüresedett, egyenként évi 600 kor. fizetés és 240 kor. lóatállánnyal javadalmazott két lovasrendőri állásra ezen pályázatot nyitunk, az ezen állást elnyerni óhajtokat felhívjuk, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket **1905. évi június hó 20-ig** alulírott előljárásságnál nyújtsák be.

A megválasztott rendőrök a ruházatot és lovat sajátjukból kötelesek beszerezni, míg a fegyverzetet és nyeret a község adja. Szeghgyen, 1905. június hó 2-án.

Wettrich Dániel, Hartman Lajos,
jegyző. bíró.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye alispánjának folyó évi április hó 18-án 11791. szám alatt kelt jogerős határozatával engedély adatván a Mosztonga érnek Zombor szab. kir. város határába eső részén a Mosztonga medertisztogatási tervben kitüntetett helyen egy a Ferenc-csatornából kiinduló árok létesítésére, ezen ásatási munkálatok biztosítására Bácsszentiván község mint engedményes ezen a helyben megejtendő arlejtés napjúl **f. hó 10-ének délutáni 2 óráját** tűzi ki, azon megjegyzéssel, hogy ezen munkálatokra vonatkozó tervek a megyeházában Sztrilich Béla aljegyző ur hivatalos helyiségében megtekinthetők.

Bácsszentiván, 1905. évi június hó 1.

Az előljárásság.

4162. szám.

kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Bácsfeketehegy községben üresedésbe jött községi s. jegyzői állásnak betöltése czéljából pályázatot hirdetek. Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból előleges havi részletekben 1000 korona.

Felhívtnak mindazok, kik az állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi július hó 2. napjáig** hozzám annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1905. évi június hó 2.

Császár,
főszolgabíró.

2273. szám.

kig. 1905.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Felsőkból községében lemondás folytán üresedésben levő irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi július hó 15-ig** annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás évi javadalmazása 600 kor. Títel, 1905. évi május hó 27-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

500 koronát fizetek annak, ki **Bartilla** fogvénzek használatát,

mellett (üvege 70 fill.) valaha ismét fogtájást kap, vagy a szája bűzik. (Csomagolásért külön 20 fill. **Bartilla-Winkler Ed. Wien, 19/1 Sommergasse I.** Kapható Zombor összes gyógyszeráraitban. Kérjünk határozatlan mindenütt Bartilla-féle fogvizet. (Hamisítványok feljelenlő jól díjaztatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 5 kor. 20 fill.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy eszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szobeszedése a tartózkodásról, mert csodahatása ellen-szenvesse teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és beestelenségűl megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embort a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mind azoknak kik kívánják egy próba adagot és egy közönség irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy igr bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Keszedeünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN próba 223. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillére bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 223.)

62, Chancery Lane
London, Anglia.

Csodás és biztos hatásos arcz tisztító és szépitőszér,
melynek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedvelt ségnek övendenek a

KRIEGER-féle

Akácia-Crème 1 K.
Pouder 1 „
Szappan 1 „

Pár nap alatt eltávolít szeplőt, majfoltot, mitesszert, stb. Biztos, hogy nem ártalmas hanem fiatalítja, szépitli az arczot. Kapható a

„KORONA-gyógyszertárban” Budapest,

VIII., Kálvin-tér. (Baros-utca sarok.)

Postai szétküldés naponta.

32 éves intelligens és csinos,

vagyonos keresztlény budapesti gyógyszerár-
tulajdonos barátom

nejeül

oly 18-24 éves csinos és jól nevelt urhöl-
gyet óhajtanék találni, ki 30-40 ezer forint
hozamánnyal rendelkezik. Hozomány bizo-
nsítva marad. Czimem a kiadóhivatalban.

1397/1905.

Pályázati hirdetés.

Opalánkán lemondás folytán megüre-
sedett, évi 400 korona fizetéssel javadal-
mazott gyalogrendőri állásra pályázatot
nyitunk s felhívjuk az ezen állást elnyerni
óhajtókat, hogy kérvényeiket **1905. évi
június hó 15-ig** alulírott előjárásnál
nyújtsák be

A ruházatot teljes felszereléssel a
község adja.

Opalánka, 1905. évi május hó 30-án

Előjáróság.

398. szám, 1905.

Árverési hirdetés.

Orlovát község tulajdonát képező
Centa és Rudolfszgnád községek közelében
levő 935¹²³⁴ hold réti szántóföldje 8 egy-
más után következő évre 1905. évi október
hó 1-től kezdve haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár holdankint 35 korona 10
fillér. Bántapénzül 3200 korona leteendő,
a többi feltételek a jegyző irodájában bár-
mikor megtekinthetők.

Idegen megyebelieknek és testületek-
nek kívánatára a feltételeket írásban meg-
küldjük.

Az árverés Orlováton a község házánál
**folyó évi június hó 20-án d. e.
10 órakor** meg fog tartatni.

Az árverés a legtöbbet ígérőre nézve
azonnal, ellenben a községre csak a ho-
zott és az árverési eredménynek bejelen-
tése alkalmával hozandó képviselőtestületi
határozatnak jogerőre emelkedése után
kötelező.

Orlovát (Torontál m.), 1905. május 20.

Előjáróság.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges álla-
potban szenved, kérjen iratolt, ingyen és bér-
mentve kapható a szabad, hatyúd gyó-
gszertár által Majna Frankfurt.

A Mühle-féle

Chrysanthemumok

virágzásuk idején általános
feltűnést keltenek.

A Mühle-féle Chrysanthemum gyűj-
temény a létező legjobb japáni remek-
fajokat tartalmazza.

Chrysanthemumjegyzék ingyen és
bérmentve.

Mühle Arpád

kertészeti telepe

Temesvár

Arpádtelpe.

ELŐPATAK

gyógyfürdő kiválóan jó eredménnyel használható a gyomor,
vese, hollyag és a méh hurutos bántalmánál,
máj és lép bajoknál, közhvény és ezuznál, altesti pangásoknál, valamint

bármely az idegesség alapján fejlődő betegségnél.
A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve
a megfelelő és itt fellelálható kiegészítő gyógyszerközökkel (meleg és hideg fürdők,
vízgyógyintézeti kezelés, massage, svédorna, diktikus étrend)

rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő idény:

május 15-től szeptember 15-ig.

Vasúti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsik közle-
kedés van. — Lakás, ellátás olcsó és választékos. — Az elő és utóidényben
(május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig)
a gyógy és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50%-al és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványviz,

mely a szénsavdú, égvényes vasas savanyu vizek között első helyet foglal el, mint
gyógyeszköz, használ is használható és mint üdítő, kellemes ital. Tiszán
vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként
egy millió palacknál több került forgalomba. Székküldési hely Előpatak, de kap-
ható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Mócs János

mű szobrász.

Elfogad mindennemű szobrászati mun-
kát, ugymint: külső, belső épület dísz-
munkákat Szent-háromságot, úti keresztet
kő márvány, Gipsz és cement szobrokat.

A nagyérdemű község becses pártfo-
gását kérem.

Sömörbetegek,

azok is, kik sehol sem gyógyulást talál-
tak, kérjenek prospektusokat és hiteles
elismerő leveleket Ausztriából, ingyen :
C. W. Rolle, gyógyszerész, Altona-Bahrenfeld

Beethovengasse 12.

MA YER gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15. szám.

Készít mindennemű

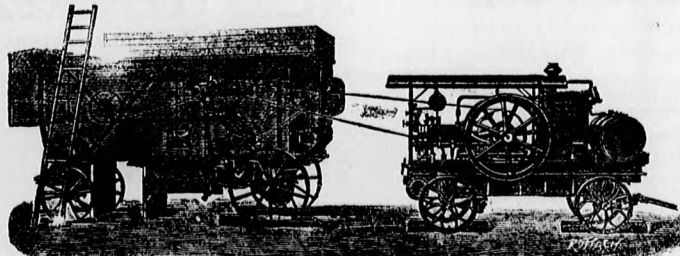
Gazdasági gépeket, kiegészítő szerkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 2-50

lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva

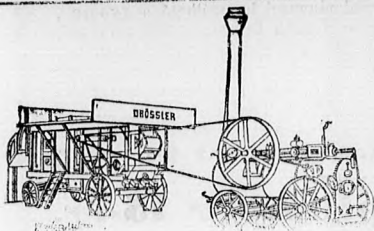

Malomépítész: Új hengerezékek, minden e szakmába vágó gép-
gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. víznyo-
mású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gé-
pek magyarországi kizárólagos képviselőisége.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve — Kívánatra minden szükségletre
külön költségvetés.

Globus -
risztró kivona

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest, VI. Váci-körút 59.

Szállít:

Magánjárókat, locomoblókat, teljes gőzeséplőkészleteket, gőzekekészleteket,

Milwaukee

fűkaszalógépeket,
arató- és kévekető-
gépeket, legújabb szerkezetű

„BAKÓCZY DRILL“

vetőgépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben.

Árjegyzékkel és árajánlattal kívánatra díjmentesen szolgálók.

Zomborban

helyismerettel bíró nős, megbízható,

ügyes egyén,

2000 korona óvadék vagy garanciával

kerestetik rőfősrész-
letüzlet vezetésére.

Ajánlatok

„Önálló 10.016“

szám alatt címzendők.

Schwarz József

központi hirdetési irodájához,

Budapest, Marokkai-utca.

A „Pesti Napló“
uj
karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándékkal szántunk t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Magyar Festőművészet Albumá“-nak, mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalatra lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű diszművek százezernyi példányaival terjesztve el a magyar költészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“ új és minden eddigi ajándékát tulszárnyaló diszművel: a **Modern Magyar Festőművészek-kel**. Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők alkotásaiból, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben jelesebb festőink vonzón megírt életrajzát. A szöveget, amely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könyved előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyvkötőiparművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre **megszakitás nélkül** a Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 korona, 1/2 évre 14 korona, 1/4 évre 7 korona. 1 óra 2 korona 40 fillér. — Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel

a „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

RADIUM az

Igmándi

KESERŰVIZBEN.

ártalmatlanná teszi, azonkívül gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő csirját számlatlan kezdődő komoly betegségeknek, **elejét veszi ezzel a kóranegyet elhatalmasodásának a szervezetben.** — Megrögzöttelebb gyomor-, bél- és egyéb belső bajokban mint ivókúra rendkívüli gyógyhatású. — Csak a fele mennyiség veendő, mint a nem radioaktív hashajtó vizekből szokásos, vagyis fél ivópohárral, sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is. — Kapható Zomborban minden jobb gyógyszerár- és fűszerüzletben. — Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 f, — Főszéküldés a forrás tulajdonosa :

Schmidthauer Lajos

gyógyszerész által Komáromban,

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van.

Grand cirkusz varieté

Claire Laforte

folyó évi június hó 10-én, szombat este
tartja nagy megnyitó disz-előadását.
Teljes műsor a falragaszokon.